

NÉPSZABADSÁG ONLINE

Orbán csodafegyvere

A kormányzásra készülődő Fidesz vezetője nyilatkozata szerint a jövő tavasszal újra szeretné tárgyalni az IMF-hitelcsomag kondícióit. Azzal a szándékkal, hogy a magyar költségvetés mozgásterét egy európai uniós átlagdeficit mértékéig tágíthassa ki. Ez úgy hat-hét százalék lenne - Orbán is ennyit mondott -, de legfeljebb tíz...

Szegő Márta | Népszabadság | 2009. augusztus 19. | 104 komment

Marabu

A hivatkozási alap az lenne, hogy miért kell erőltetni a világválság kellős közepén a költségvetési szigor Magyarországon, miért kell éppen most minékünk felvállalni a stréber szerepét, amikor szomszédaink hiánymutatói megduplázódnak az idén, az íreké pedig éppenséggel messze tíz százalék felett várható. Ezzel az érveléssel szembe a pártelnök egyik, újabban rivaldafénybe került pénzügyi tanácsadója, Szapáry György, maga is volt IMF-igazgató, a költségvetési szigor mindenkori szószólója. A puding próbája az éves analógiájára úgy nyilatkozik, hogy a leendő jobboldali kormány költségvetési politikája majd a

kormányra lépéskor lesz az, ami.

Bizony, nem dicséretes dolog az IMF "gyámsága" alá visszakuncsorogni, ha már egyszer a bokrosi stabilizáció után kikerülhettünk alóla... Atyai szigorral rendeltetik el: ha majd megeszed a köménymagos levest, jöhet a nyalóka - mondhatnánk ezt zsarolásnak is. Ám senki se gondolja, hogy a pénz és a tőke szabad piaci elnézőbbek volnának egy-egy ország pénzügyi túlkapásaival szemben. Ellenkezőleg. Kelthet ingerültséget az IMF-szakértői delegációjának negyedévenkénti látogatása, gazdasági-pénzügyi helyzetünk, ígéreteink tüzetes felülvizsgálata. A nemzetközi pénz- és tőkepiacokon azonban bankok, befektetési intézmények, kockázatkezelő, kockázatokat besoroló szakcégek tucatjai "ülnek rajta" a magyar gazdaság, belpolitika, pénzügyek híreire, s a legapróbb eseményekre is, prompt reagálnak. Ceruzáikat könnyörtelenül megnyomják. A KSH közleményei az ipari termelésről, az inflációról, a munkanélküliségről, vagy a PM-é a havi költségvetési hiányról ugyanabban a pillanatban landolnak londoni, bécsi vagy New York-i pénzügyi elemzők képernyőin, mint a hazaiakén, s ezektől aztán ők megerősítik, vagy módosítják korábbi prognózisait, s kiadják "parkett" kereskedőiknek az ukázt a magyar forintra, a magyar államkötvényekre vagy részvényekre vonatkozóan: vedd!, tartsd!, add el! A pénz- és tőkepiacok értékítélete kíméletlenül átárzza a forint árfolyamával az egész ország pénzvagyonát, a külgazdasági teljesítményeket, a magyar államkötvényeket, a lakosság külföldi hiteleit, a kereskedelmi bankok devizaforrásainak a költségeit, külföldi adósságszolgálati terheinket stb. Ezt a mechanizmust tavaly októberben valamennyien megtapasztalhattuk a saját bőrünkön. Több ezer milliárd forinttal értékeltődtek le a magyar lakosság megtakarításai az államkötvények és részvények árfolyamának szabadesése során, éves gazdasági teljesítményünk 300-310 forint/euró árfolyamon mintegy 12 milliárd euróval ért kevesebbet - leértékelődött a munkabér, a nyugdíj, az ingatlanvagyon egyaránt.

Orbán csodafegyvere

A kormányzásra készülődő Fidesz vezetője nyilatkozata szerint a jövő tavasszal újra szeretné tárgyalni az IMF-hitelcsomag kondícióit. Azzal a szándékkal, hogy a magyar költségvetés mozgásterét egy európai uniós átlagdeficit mértékéig tágíthassa ki. Ez úgy hat-hét százalék lenne - Orbán is ennyit mondott -, de legfeljebb tíz...

Szegő Márta | Népszabadság | 2009. augusztus 19. | 104 komment

Az IMF-fel netán kialakítható lazításra nem maradhat el a reakció a külföldi pénz- és tőkepiacokon, hiszen a befektetések időtávlata legalább 3-5 év. Az IMF-hitelcsomag pedig nem rétestészta - a védőernyő előbb-utóbb bezáródik, az országnak elkerülhetetlenül vissza kell térnie a szabad pénz- és tőkepiacokra annak érdekében, hogy tovább tudja görgetni - mert ugye törleszteni nem képes - a külföldi adóssághalmazát. Ez a védőernyő egyébként addig sem fedi le teljes külföldi hitelszükségletünket, a szabadpiaci hatásoktól addig sem mentesülhetünk.

HIRDETÉS

Az IMF joggal felügyeli az általa kölcsönzött pénz sorsát, hiszen a tagállamok - közöttük Magyarország - által összeadott alapot kell felelősséggel kezelnie. A magánpiacok - ezt is különösen jól láthatjuk napjainkban - magasra árazzák be a hitelek kockázatát, ha egyáltalán hajlanak a kockázatos térségek, országok, pénzintézetek, cégek finanszírozására. A cseh és a magyar országkockázat árában a válság csúcspontján négy százalékra is kinyílt az olló. Világosan kell tehát látni, hogy a pénzügyi stabilitás, a költségvetési fegyelem busásan megtérül a kölcsöntőke árában. A pénzügyi egyensúlyhiány, a költségvetés krónikus hiányai büntetőkamatokkal véreztetik ki még inkább az eladósodott gazdaságot, az árfolyam szélsőséges ingadozásai pedig szüntelen bizonytalansággal terhelik a piaci szereplőket, legyenek azok a vállalatok, a lakosság vagy a befektetők. E tekintetben a válság nem válogat, egyaránt sújtja a pellengérré állított állami költségvetést, az abból jogtalan előnyöket húzókat, a krónikus adóelkerülőket, az adózó állampolgárokat, a megszorítások és az infláció kárvallottjait - ezt a vesszőfutást tagadhatatlanul közösen érdemeltük ki és együtt is szívunk.

Miért is nem vagyunk azonos platformon a hirtelen az egekbe szökő költségvetési hiányokkal számoló többi EU-tagországgal?

A válasz egyszerű: Magyarország csak 2006-tól látott hozzá tessék-lássék módon az államháztartás gyökeres szerkezeti átalakításához, a pazarló alrendszerek ádáz ellenállása közepette. Nem lehet halogatni tovább azokat a lépéseket, amelyeket a szomszédaink már megtettek. Igaz, az Európai Unió nem egy oszlopos tagja is évek óta küszködik hasonló strukturális reformok bevezetésével, s így kapta őket derékba a gazdasági világválság. A korábban egyensúlyi-egyensúlyközeli állapotban lévő költségvetéseket most a bevételeknek a zsugorodó gazdasági teljesítmények miatti visszaesése és főként a munkanélküli-segélyek költségei terhelik. Egyiküknek sem lesz könnyű ebből kilábalni, ám mindegyiknek nagyobb a mozgásterét az államadósság növekedésével járó kamatterhekkel illetően. A

Orbán csodafegyvere

A kormányzásra készülődő Fidesz vezetője nyilatkozata szerint a jövő tavasszal újra szeretné tárgyalni az IMF-hitelcsomag kondícióit. Azzal a szándékkal, hogy a magyar költségvetés mozgásterét egy európai uniós átlagdeficit mértékéig tágíthassa ki. Ez úgy hat-hét százalék lenne - Orbán is ennyit mondott -, de legfeljebb tíz...

Szegő Márta | Népszabadság | 2009. augusztus 19. | 104 komment

magyar államadósság kamatterhei mára már a GDP négy-öt százalékára rúgnak, azaz ennyivel kevesebb jut az állami feladatok finanszírozására.

Egyáltalán, mit is jelentene a költségvetési hiány elengedése a GDP hat-hét százalékáig 2010-ben? Az idei 1000 milliárddal szemben 1600-1800 milliárd forintnyi hiányt, vagyis a jelenlegi jócskán több mint másfélszeresét. A tízszázalékos hiány lehetőségéről már ne is beszéljünk. Ez valóban minden féket kioldana. Jutna pénz osztogatásra, az idei adótörvények visszavonására, jóléti politika finanszírozására, mesterséges keresletösztönzésre - fedezetet nyerne az évek óta formálódó választásiígéret-csomag. Már nem csak a bokánk, de a térdünk is kilógna a takaró alól. S ki finanszírozná ezt a nagyjából 6,3-7 milliárd eurónyi hiányt - a 2010-ben lejáró adósságok újrafinanszírozása mellett? Akkor, amikor a világ legerősebb államai is óriási összegű hitelekért kénytelenek kimenni a nemzetközi tőkepiacokra - s egyelőre nem tudni, kitől és miből fogják megkapni. Ez a pluszadósság számunkra, valamennyiünk számára súlyosbodó kamatterheket jelentene. Sokszorosan elveszítenénk, ami az osztogatásból jutna, már akinek jutna. Az egyéb mellékhatásokról - infláció, fizetési mérleg, árfolyam stb. - már ne is beszéljünk. Ezzel a magyar beteg bizonyosan az intenzív osztályra lehetne küldeni.

Az ilyen csodafegyver veszélyes játszószer. Nehogy elsüljön!

A szerző közgazdász

Címkék: [Orbán Viktor](#)

Kapcsolódó cikkek: [Kóczyán Péter: Molnár, Navracsics, Orbán](#) | [Az ősz drukker](#) | [Orbán, a szuverén](#) | [Az Ismeretlen Amigo](#) | [A király esztelen!](#)

Recommend

Be the first of your friends to recommend this.